

Curs 2018-2019

Programa d'innovació
#aquiproubullying

ESCOLA ANTONI DOLTRA
Pineda de Mar

ÍNDEX

1.	Justificació del projecte	2
2.	Diagnosi de necessitats	4
3.	Objectius específics i indicadors	5
4.	Avaluació inicial	17
5.	Planificació i temporització de les actuacions	21
5.1.	Sensibilització	21
5.2.	Prevenició	22
5.3.	Detecció	22
5.4.	Intervenció	23
6.	Previsió de l'avaluació final	25
7.	ANNEXOS	26
7.1.	Annex 1. Recursos	27
7.2.	Annex 2. Qüestionari a les famílies	29
7.3.	Annex 3. Qüestionari als alumnes	35

1. JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE

L'Escola Pública Antoni Doltra depèn del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya . Està qualificat com a centre de màxima complexitat i acull des d'Educació Infantil tres anys fins a sisè de Primària, havent-hi grups d'una línia i grups de dues línies, una aula d'Educació Especial i una Aula d'Acollida.

És una de les tres escoles que hi ha al barri del Poblenou, de Pineda. Els seus alumnes procedeixen principalment del mateix barri.

El barri de Poblenou és un espai del municipi de Pineda que en els darrers anys ha tingut un gran creixement urbanístic. Per altra banda, es dona la presència de treballadors procedents de països del Magrib, de l'Àfrica Subsahariana, de l'Amèrica del Sud, de l'Europa de l'Est i de l'Índia, que han assolit una certa estabilitat laboral i que porten les seves famílies per retrobar-se. Això comporta que en tots els centres educatius de la zona hi hagi una certa fluctuació d'alumnat, ja que durant el curs es van incorporant nous alumnes.

La multiculturalitat és una de les característiques principals del nostre centre la qual cosa suposa alhora, un enriquiment per part de tots, però també la necessitat de treballar intensivament la integració dels nous alumnes i de les seves famílies, especialment per afavorir el coneixement de les llengües catalana i castellana.

A partir d'un treball de recollida de dades, d'opinions, de sentir, dels membres de la comunitat educativa, podem afirmar que en el nostre centre les persones s'hi troben a gust. Els alumnes perceben clarament que a l'escola estan recolzats pels adults, que es preocupen per ells i que treballen per a afavorir la convivència en tots els àmbits de la vida escolar. L'alumnat és molt conscient que, a totes les aules, hi ha un cert nombre de companys/es que sovint dificulten la convivència, tant a les hores de classe com durant l'esbarjo. Malgrat això, treballem per resoldre els conflictes.

El claustre de mestres manifesta majoritàriament sentir-se a gust en el seu lloc de treball. Considera que, en general, hi ha un bon ambient i reconeix que les seves opinions i propostes són escoltades i valorades. Sempre que és possible, les decisions es prenen entre tots i es prioritza l'opinió de la majoria.

La convivència en el centre és prou bona. Els problemes més freqüents es donen a les hores d'esbarjo, amb picabaralles derivades del joc. De vegades, els problemes de

convivència es deriven de fets que passen fora d'horari escolar i fora de l'escola per això pensem que és tan necessari "educar els alumnes en la convivència".

Al nostre centre busquem i utilitzem diferents estratègies en tots els àmbits de la vida escolar per tal d'afavorir una bona convivència i la resolució de conflictes. Ens cal però un coneixement més profund de les eines que ens poden ajudar a prevenir, detectar i intervenir en casos d'assetjament i, alhora, a dotar als nostres alumnes d'aquestes eines.

Comptem amb un pla de convivència des del curs 2010-2011. La informació està a disposició dels mestres a la xarxa de l'escola i s'ha fet un resum dels aspectes més importants a tenir en compte per a la prevenció i gestió dels conflictes. L'objectiu principal és establir uns criteris d'actuació comuns entre tots els mestres per tal d'actuar amb coherència en la prevenció i gestió de conflictes al llarg de tota l'escolaritat.

Per què considerem necessari la nostra participació en aquest programa:

1. Com a claustre estem molt sensibilitzats amb el tema però ens cal un petit suport. L'assetjament és un conflicte especialment complicat.
2. Últimament hem detectat alguns casos d'assetjament "lleu" per part d'alguns alumnes a uns altres i ens hem trobat amb dificultats per revertir les situacions.
3. Els nostres alumnes necessiten eines per detectar, actuar positivament i revertir situacions de conflicte.
4. Volem fer un treball integral des d'Ed. Infantil fins a 6è. En les primeres etapes estem observant conductes poc adequades i ens cal donar eines als alumnes des de ben petits.
5. Ens agradaria poder traspasar aquesta informació a les famílies per tal d'oferir-los recursos i estratègies per ajudar els seus fills ja que ells tenen un paper bàsic.

2. DIAGNOSI DE NECESSITATS

Per tal de conèixer la situació i la percepció que en tenen els diversos sectors de la comunitat educativa hem fet un treball de recollida d'informació en tres dels sectors de la mateixa: els alumnes, les famílies i els mestres. Aquesta informació ens ha servit per fer una diagnosi més acurada de quines són les necessitats reals de la nostra escola.

- Pel que fa als alumnes hem utilitzat un qüestionari (veure Annex) que han respost tots els grups de Cicle Mitjà i de Cicle Superior.
- En el cas de les famílies els hem demanat que omplissin una enquesta *on line* (formulari de Google – veure Annex).
- Finalment, amb els mestres, hem dedicat diverses sessions de treball a reflexionar sobre l'assetjament escolar, el coneixement que en tenim i les eines i recursos de què disposem per tal de treballar, bàsicament, en la prevenció.

Les conclusions que hem extret d'aquestes actuacions queden recollides a l'apartat 4 d'aquest mateix projecte (Avaluació Inicial)

3. OBJECTIUS ESPECÍFICS I INDICADORS

1. Sensibilitzar tota la comunitat educativa davant la problemàtica de l'assetjament i el ciberassetjament
2. Formar l'alumnat des de P-3 fins a 6è, els mestres, les famílies i el personal PAS per tal de crear dinàmiques col·laboratives positives dins i fora de l'aula.
3. Impulsar pràctiques educatives per prevenir i gestionar els conflictes de forma constructiva i pacífica tot reconeixent i respectant el nostre codi de normes.
4. Afavorir la relació entre totes les persones del centre fent de l'escola i els seus espais un lloc segur on es respectin els drets de tothom.
5. Posar a l'abast dels alumnes diferents canals per afavorir al comunicació en cas de detectar un conflicte.
6. Fer propostes intervenció amb els alumnes assetjats
7. Fer propostes intervenció amb els alumnes assetjadors
8. Fer propostes intervenció amb els alumnes seguidors/partidaris
9. Fer propostes intervenció amb el grup classe de l'alumne assetjat/assetjador
10. Fer propostes intervenció amb les famílies de l'alumne assetjat/assetjador
11. Dissenyar mapa de seguretat pels alumnes assetjats.
12. Prioritzar les mesures restauratives davant de les sancionadores i disciplinàries.

OBJECTIU 1: SENSIBILITZAR TOTA LA COMUNITAT EDUCATIVA DAVANT LA PROBLEMÀTICA DE L'ASSETJAMENT/CIBERASSETJAMENT				
ACTUACIONS	INDICADORS	INSTRUMENT D'AVAUACIÓ.	TEMPORITZACIÓ	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> Organitzar diverses Jornades per la convivència, obertes a tota la comunitat escolar. Organitzar visionat de vídeos i debats amb alumnes i famílies Incloure informació sobre totes les activitats i recursos diversos al Blog de centre Treballar amb els alumnes la cançó RESPECT (Xiula) Dramatitzacions a l'aula (simular situacions d'assetjament per veure reaccions i parlar-ne posteriorment) Enviar vídeo i enquesta a les famílies (<i>Los niños hacen lo que ven</i>) Dissenyar i confeccionar amb els alumnes Tríptics informatius 	Nombre d'activitats de sensibilització realitzades per als alumnes.	Registre d'activitats	1r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Nombre d'activitats de sensibilització realitzades per als mestres.	Registre d'activitats	1r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Nombre d'activitats de sensibilització realitzades per al personal PAS.	Registre d'activitats	1r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Nombre d'activitats de sensibilització realitzades per a les famílies.	Registre d'activitats	1r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Percentatge de participació dels alumnes	Registre d'activitats	1r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Percentatge de participació dels mestres	Registre d'activitats	1r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Percentatge de participació del personal PAS	Registre d'activitats	1r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Percentatge de participació de les famílies	Registre d'activitats	1r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Grau de satisfacció dels alumnes amb les activitats realitzades	Enquesta	2n trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Grau de satisfacció dels mestres amb les activitats realitzades	Enquesta	2n trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Grau de satisfacció del personal PAS amb les activitats realitzades	Enquesta	2n trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Grau de satisfacció de les famílies amb les activitats realitzades	Enquesta	2n trimestre 2018/2019	Grup impulsor

OBJECTIU 2: FORMAR L'ALUMNAT DES DE P3 FINS A 6è, ELS MESTRES, LES FAMÍLIES I EL PERSONAL PAS PER TAL DE CREAR DINÀMIQUES COL-LABORATIVES POSITIVES DINS I FORA DE L'AULA.				
ACTUACIONS	INDICADORS	INSTR. D'AVAL.	TEMPORITZACIÓ	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> Formar els alumnes de CM i CS, mestres i famílies amb els mòduls del programa. A Educació Infantil i Cicle Inicial treballar a partir de jocs de cohesió de grup, treball d'habilitats socials, dramatitzacions, contes, vídeos., etc. Organitzar i dinamitzar tallers per les famílies Organitzar tallers amb els mestres Formar el personal PAS a partir dels mòduls del programa. Organitzar xerrades amb la presència de persones que hagin patit assetjament. 	Nombre d'activitats de formació adreçades als alumnes.	Registre d'activitats	1r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Nombre d'activitats de formació adreçades als mestres.	Registre d'activitats	1r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Nombre d'activitats de formació adreçades a les famílies.	Registre d'activitats	1r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Nombre d'activitats de formació adreçades al personal PAS.	Registre d'activitats	1r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Percentatge de participació dels alumnes	Registre d'activitats	1r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Percentatge de participació dels mestres	Registre d'activitats	1r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Percentatge de participació de les famílies	Registre d'activitats	1r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Percentatge de participació del personal PAS	Registre d'activitats	1r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Grau de satisfacció dels alumnes amb la formació rebuda.	Enquesta	2n trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Grau de satisfacció dels mestres amb la formació rebuda.	Enquesta	2n trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Grau de satisfacció de les famílies amb la formació rebuda.	Enquesta	2n trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Grau de satisfacció del personal PAS amb la formació rebuda.	Enquesta	2n trimestre 2018/2019	Grup impulsor

OBJECTIU 3: IMPULSAR PRÀCTIQUES EDUCATIVES PER PREVENIR ELS CONFLICTES TOT RECONEIXENT I RESPECTANT EL NOSTRE CODI DE NORMES.				
ACTUACIONS	INDICADORS	INSTR. D'AVAL.	TEMPORITZACIÓ	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> • Treball de competències sócio emocionals: aprendre a reconèixer i expressar emocions. • Activitats de reforç de l'autoestima. • Activitats per treballar els conceptes d'empatia i l'assertivitat. • Treball de prevenció i gestió positiva de conflictes. • Activitats adreçades a reduir l'ansietat i controlar millor les situacions d'estrès. • Establir un sistema de Tutories alumnes grans/alumnes petits 	Nombre de pràctiques educatives realitzades.	Registre d'activitats	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Relació de pràctiques educatives realitzades	Registre d'activitats	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor

OBJECTIU 4: AFAVORIR LA RELACIÓ ENTRE TOTES LES PERSONES DEL CENTRE FENT DE L'ESCOLA I ELS SEUS ESPAIS UN LLOC SEGUR ON ES RESPECTIN ELS DRETS DE TOTHOM.				
ACTUACIONS	INDICADORS	INSTR. D'AVAL.	TEMPORITZACIÓ	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> • Organització de diverses Jornades per la Convivència • Ús de la bústia d'agraïments • Confecció d'Itineraris o jocs per descobrir els espais del centre i les persones que hi treballen. • Establir un sistema de Tutories alumnes grans/alumnes petits 	Relació d'espais segurs al centre	Registre d'activitats	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Nombre d'actuacions per potenciar la bona relació entre totes les persones del centre	Registre d'activitats	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor

OBJECTIU 5: POSAR A L'ABAST DELS ALUMNES DIFERENTS CANALS PER AFAVORIR LA COMUNICACIÓ EN CAS DE DETECTAR UN CONFLICTE.				
ACTUACIONS	INDICADORS	INSTR. D'AVAL.	TEMPORITZACIÓ	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> • Constituir i difondre dins la comunitat educativa les funcions de l'Equip de referència • Instal·lar una bústia per la convivència • Constituir i difondre dins la comunitat educativa les funcions dels Equips x la convivència • Crear el correu electrònic per la convivència 	Nombre de canals de comunicació establerts	Protocol de centre	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Percentatge d'ús dels diferents canals	Registre d'activitats	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor

OBJECTIU 6: FER PROPOSTES D'INTERVENCIÓ AMB ALUMNES ASSETJATS.				
ACTUACIONS	INDICADORS	INSTR. D'AVAL.	TEMPORITZACIÓ	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> • Xerrada amb l'alumne per crear vincles, recollir informació i oferir recolzament • Oferir acompanyament / seguretat • Informar-lo de les actuacions que s'engegaran. • Proposar un pla d'actuació adequat. • Proposar pràctiques restauratives • Fer un seguiment amb trobades puntuals 	Nombre de propostes d'intervenció amb alumnes assetjats.	Protocol de centre	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Relació de propostes d'intervenció amb alumnes assetjats.	Registre d'activitats	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor

OBJECTIU 7: FER PROPOSTES D'INTERVENCIÓ AMB ALUMNES ASSETJADORS.				
ACTUACIONS	INDICADORS	INSTR. D'AVAL.	TEMPORITZACIÓ	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> • Xerrada amb l'alumne per crear vincle, rebre informació, presa de consciència i oferir recolzament. • Oferir assessorament per trobar solució • Informar de les actuacions que s'engegaran. • Proposar un pla d'actuació adequat. • Proposar pràctiques restauratives. • Fer un seguiment amb trobades puntuals 	Nombre de propostes d'intervenció amb alumnes assetjadors.	Registre d'activitats	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Relació de propostes d'intervenció amb alumnes assetjadors.	Registre d'activitats	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor

OBJECTIU 8: FER PROPOSTES D'INTERVENCIÓ AMB ALUMNES SEGUIDORS/PARTIDARIS.				
ACTUACIONS	INDICADORS	INSTR. D'AVAL.	TEMPORITZACIÓ	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> • Xerrada amb aquests alumnes per rebre informació, presa de consciència • Oferir alternativa a la seva actuació • Informar de les actuacions que s'engegaran. • Proposar un pla d'actuació adequat. • Proposar pràctiques restauratives • Fer un seguiment amb trobades puntuals 	Nombre de propostes d'intervenció amb alumnes seguidors/partidaris.	Registre d'activitats	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Relació de propostes d'intervenció amb alumnes seguidors/partidaris..	Registre d'activitats	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor

OBJECTIU 9: FER PROPOSTES D'INTERVENCIÓ AMB EL GRUP CLASSE DE L'ALUMNE ASSETJAT/ASSETJADOR.				
ACTUACIONS	INDICADORS	INSTR. D'AVAL.	TEMPORITZACIÓ	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> • Xerrada amb el grup per rebre informació, facilitar la presa de consciència i oferir recolzament • Oferir assessorament per trobar solució • Informar de les actuacions que s'engegaran. • Proposar un pla d'actuació adequat. • Proposar pràctiques restauratives • Fer un seguiment amb trobades puntuals 	Nombre de propostes d'intervenció amb el grup classe de l'alumne assetjat/assetjador.	Registre d'activitats	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Relació de propostes d'intervenció amb el grup classe de l'alumne assetjat/assetjador.	Registre d'activitats	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor

OBJECTIU 10: FER PROPOSTES D'INTERVENCIÓ AMB LA FAMÍLIA DE L'ALUMNE ASSETJAT/ASSETJADOR.				
ACTUACIONS	INDICADORS	INSTR. D'AVAL.	TEMPORITZACIÓ	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> • Xerrada amb la família per oferir i rebre informació, presa de consciència i oferir recolzament. • Oferir assessorament/recursos per trobar solució. • Informar de les actuacions que s'engegaran. • Proposar un pla d'actuació adequat on es prioritzin pràctiques restauratives. • Aconseguir l'acceptació i el compromís de la família. • Fer un seguiment amb trobades puntuals 	<p>Nombre de propostes d'intervenció amb la família de l'alumne assetjat/assetjador.</p>	Registre d'activitats	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	<p>Relació de propostes d'intervenció amb la família de l'alumne assetjat/assetjador.</p>	Registre d'activitats	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor

OBJECTIU 11: DISSENYAR MAPES DE SEGURETAT PELS ALUMNES ASSETJATS				
ACTUACIONS	INDICADORS	INSTR. D'AVAL.	TEMPORITZACIÓ	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> • Detectar i llistar els espais potencialment insegurs • Elaborar mapes de seguretat adaptats als diversos espais i situacions detectades 	Relació dels espais potencialment insegurs al centre.	Protocol de centre	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Concreció de mapes de seguretat pels alumnes assetjats.	Protocol de centre	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor

OBJECTIU 12: PRIORITZAR LES MESURES RESTAURATIVES PEL DAVANT DE LES SANCIONDORES I DISCIPLINÀRIES.				
ACTUACIONS	INDICADORS	INSTR. D'AVAL.	TEMPORITZACIÓ	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> • Afavorir l'ús de pràctiques restauratives (cercles de diàleg, conversa restaurativa, escolta activa...) • Posar a l'abast dels mestres un recull de pràctiques restauratives. 	Percentatge de casos en què s'han proposat mesures restauratives.	Registre d'activitats	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor
	Percentatge de casos en què s'ha aconseguit aturar i revertir el procés d'assetjament.	Registre d'activitats	3r trimestre 2018/2019	Grup impulsor

4. AVALUACIÓ INICIAL

4.1. FAMÍLIES

Han respost l'enquesta 72 famílies (aproximadament un 41% de les que hi ha al centre). A partir dels resultats (veure Annex) hem extret les conclusions que detallem tot seguit:

- La majoria de famílies (un 92%) diuen saber què és l'assetjament escolar.
- El 80% de les mateixes tenen la percepció que a les escoles catalanes els casos d'assetjament són força o molt freqüents.
- Un 22% manifesten que el seu fill o filla han patit assetjament escolar i un 10% diuen no saber-ho.
- Consideren que en la majoria de casos (un 69%) s'ha tractat d'un assetjament lleu.
- També expliquen que majoritàriament han estat els seus fills o filles els que els ho han explicat (72%).
- Un 70% de les famílies responen que en aquests casos estan força o molt satisfets amb la resposta que els ha donat l'escola. Tanmateix un 30% diuen estar poc o gens satisfets (percentatge que ens preocupa). A més un 63% diu que l'escola no els ha ofert cap mena d'assessorament o recurs.
- Finalment un 74% respon que creu que l'escola té un grau de preparació alt o acceptable per donar resposta a les situacions d'assetjament mentre que un 26% considera que aquest es poc o gens.

4.2. ALUMNES

Han respost el qüestionari tots els alumnes de Cicle Mitjà i Cicle Superior. A partir dels resultats (veure Annex) hem extret les conclusions que detallem tot seguit:

- La gran majoria dels alumnes del centre manifesten sentir-se bé o molt be amb els companys i companyes de l'escola.
- Tanmateix un 56% dels mateixos pensen que a les escoles catalanes hi ha bastants o molts alumnes maltractats. Si afegim el 19% que pensa que n'hi ha pocs, tres quartes parts dels nostres alumnes pensen que, en menor o major mesura, hi ha nois i noies maltractats a les escoles de Catalunya. Aquesta és una dada certament preocupant i motiu d reflexió.

- A això cal afegir el fet que un 43% pensen que a la seva pròpia classe hi ha alumnes maltractats.
- Tanmateix, i com a dada positiva, un 51% explica que quan veu que maltracten algun company o companya de l'escola intenten ajudar.
- Una altra dada força interessant és la que diu que la majoria dels alumnes pensen que els mestres ens assabentem d'aquests fets i que, habitualment, la nostra intervenció evita aquesta mena de situacions.
- També creiem que és motiu de reflexió el fet que un 55% dels alumnes manifestin que, en major o menor grau, els fa por rebre maltractaments per part dels companys.
- A l'hora d'explicar si han estat objecte d'assetjament per part de companys de l'escola les situacions més referides són: ser objecte de burles o insults, ser ignorat, ser molestat amb comentaris o gestos o rebre cops o empentes.
- Un 45% considera que l'han molestat sovint en els darrers mesos. Tanmateix crida l'atenció que un 32% dels alumnes no volen respondre aquesta pregunta, fet que ens porta a pensar que el primer percentatge podria ser més alt. En la gran majoria de casos, un 67%, això ha passat de forma directa, cara a cara. L'edat dels nostres alumnes fa que la incidència de les noves tecnologies en les situacions d'assetjament sigui molt baixa. Malgrat tot, aquest curs s'han donat algunes situacions no gaire greus de ciberassetjament als grups de 6è que han requerit la intervenció des del centre.
- Els motius que exposen els alumnes per les situacions que han sofert són diversos i no n'hi ha cap que destaquí clarament. I gairebé la meitat manifesten que ho han explicat als pares o als mestres.
- Pel que fa a l'apartat "Tu i els companys", la majoria afirma que no ha molestat els companys o companyes (58%) o que si ho ha fet ha estat de broma (25%).
- Es confirma també el fet que en la majoria de casos (90%) en que sí es reconeix haver molestat sovint a companys i companyes ha estat "cara a cara".
- Un 77% manifesten que quan fet ha estat motivat per "altres qüestions" no relacionades amb la cultura o l'origen, l'aspecte físic o el fet que siguin nenes o nens. Això fa pensar que en molts casos pot estar degut a desacords o petites discussions al pati o a l'aula.
- Davant la pregunta "a qui ho han explicat" la majoria (78%) diuen que ho han explicat als mestres, fet que lliga amb el que havíem observat anteriorment i ens reafirma en la idea que consideren que la intervenció dels docents pot revertir aquestes situacions.

4.3. MESTRES

A partir de les sessions de treball que hem fet a nivell de Claustre i la posterior anàlisi del que hem parlat, hem intentat fer una radiografia de la situació actual del nostre centre, tot prenent com a referència els indicadors que hem establert a l'apartat anterior. Pensem que això ens ha de permetre detectar aquells aspectes ens els quals ens cal incidir de manera especial i prioritària.

Algunes de les reflexions compartides han estat:

- Sovint quan un alumne pateix alguna mena d'assetjament no sap trobar la manera d'explicar el que li passa. Això fa que quan ens n'assabentem la situació s'hagi anat agreujant.
- Al centre costa trobar espais, tant físics com temporals, per fer una tutoria o un seguiment individualitzat d'alumnes que han patit o provocat aquesta mena de situacions.
- Algunes vegades aquesta necessitat de trobar solucions de manera urgent i immediata provoca que s'utilitzin les sancions per davant de les pràctiques restauratives.
- Malgrat que tenim el Projecte de Convivència del centre, i que és conegut per tots els mestres, no tenim un protocol d'actuació clar i ben definit. No disposem d'un recull de recursos ben sistematitzat i que resulti pràctic i efectiu.
- Tot i que de forma inconscient hi ha detectats una sèrie d'espais o moments que poden propiciar que es donin situacions d'assetjament, no els tenim recollits ni hem establert com convertir-los en espais segurs.

4.4. CONCLUSIONS

- La majoria de les famílies pensen que l'assetjament escolar és un problema força present a les escoles catalanes. Cal considerar, per tant, aquest tema com a un dels aspectes prioritaris a treballar amb tota la comunitat educativa.
- Tot i que també manifesten majoritàriament que, en casos d'assetjament dels seus fills, la resposta del centre ha estat satisfactòria, hi ha un 30% que considera que no ha estat així. És un percentatge considerable que ens fa pensar que cal millorar en aquest sentit.

- Fins i tot dins les famílies que es declaren satisfetes hi ha la sensació majoritària que l'escola no ha estat capaç d'oferir assessorament o recursos per treballar aquesta situació. Pensem que això ha de canviar i l'escola ha de ser capaç d'oferir aquest recolzament a les famílies els fills o filles dels quals s'hagin vist involucrats en situacions d'assetjament.
- Malgrat que els alumnes se senten bé amb els companys de l'escola, més de la meitat diuen tenir por d'acabar sent objecte d'algun tipus d'assetjament. Cal doncs convertir el centre en un espai segur per a les nenes i els nens.
- Tot i que la majoria dels alumnes diuen que quan són testimonis de situacions d'assetjament ho expliquen als mestres i la seva intervenció és efectiva, aquestes dades no lliguen amb el fet que gairebé la meitat dels alumnes diuen que a la seva classe hi ha alumnes assetjats. Això fa pensar que, en el fons, als alumnes els costa denunciar aquesta mena de situacions. No són conscients de la importància de fer-ho. Sovint interpreten de forma incorrecta aquesta possibilitat de denunciar (temen ser qualificats de "xivatos" o de mal companys).
- El fet que la principal motivació en les situacions d'assetjament siguin altres qüestions ens fa sospitar que alguns alumnes mostren dificultats per gestionar les seves emocions. Els costa respondre de forma assertiva o empàtica. Els manquen eines per fer front a situacions de conflicte.
- Sovint quan un alumne pateix alguna mena d'assetjament no sap trobar la manera d'explicar el que li passa. Això fa que quan ens n'assabentem la situació s'hagi anat agreujant.
- Al centre costa trobar espais, tant físics com temporals, per fer una tutoria o un seguiment individualitzat d'alumnes que han patit o provocat aquesta mena de situacions.
- Algunes vegades aquesta necessitat de trobar solucions de manera urgent i immediata provoca que s'utilitzin les sancions per davant de les pràctiques restauratives.
- Malgrat que tenim el Projecte de Convivència del centre, i que és conegut per tots els mestres, no tenim un protocol d'actuació clar i ben definit. No disposem d'un recull de recursos ben sistematitzat i que resulti pràctic i efectiu.
- Tot i que de forma inconscient hi ha detectats una sèrie d'espais o moments que poden propiciar que es donin situacions d'assetjament, no els tenim recollits ni hem establert com convertir-los en espais segurs.

5. PLANIFICACIÓ I TEMPORITZACIÓ DE LES ACTUACIONS

1.1. SENSIBILITZACIÓ

ACTUACIÓ	TEMPORITZACIÓ
Presentació de la proposta de Projecte al Claustre	3r trimestre Curs 2017/2018
Presentació de la proposta de Projecte al Consell Escolar	3r trimestre Curs 2017/2018
Utilitzar el Blog i el correu electrònic per fer arribar a les famílies informació relacionada amb l'assetjament, i un curtmetratge i la cançó "Respect" del grup XIULA per despertar la curiositat de tothom i que hi hagi major resposta a les propostes de formació que els oferirem.	1r trimestre Curs 2018/2019
Els alumnes realitzaran pòsters i invitacions per la jornada.	1r trimestre Curs 2018/2019
<p>Fer una jornada inicial amb diferents tallers i activitats on participin els alumnes, les famílies, els mestres i personal PAS de l'escola on farem les següents activitats</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Visionat d'un curt adequat a cada cicle i debat posterior en el qual participaran pares, alumnes i mestres. <ul style="list-style-type: none"> ❖ EI i CI: Blender ❖ CM: El despertar ❖ CS: Silencios 2. Joc/repte/enquesta amb diferents nivells 3. Dramatització: Esquetxos curts sobre ciberbullying, exclusió i agressió. 4. Racó de la calma 5. Compartir menjar 6. Cloenda musical 	1r trimestre Curs 2018/2019

ACTUACIÓ	TEMPORITZACIÓ
Treballar amb els alumnes a partir d'un vídeo adequat a cada nivell	1r trimestre Curs 2018/2019
Els nens i nenes de l'escola a l'aula dissenyaran cartells i murals per decorar l'escola com a eina de difusió del programa	1r trimestre Curs 2018/2019

1.2. PREVENCIÓ

ACTUACIÓ	TEMPORITZACIÓ
Formació del claustre, alumnes, famílies i personal PAS	1r trimestre Curs 2018/2019

1.3. DETECCIÓ

ACTUACIÓ	TEMPORITZACIÓ
Constitució dels equips per la convivència i l'equip de referència (un cop finalitzats els programes de formació dels diferents sectors)	1r trimestre Curs 2018/2019

ACTUACIÓ	TEMPORITZACIÓ
Realització de sociogrames als diferents grups classe	<ul style="list-style-type: none">• Novembre 2018• Març 2019
Creació de la bústia per la convivència	1r trimestre Curs 2018/2019
Creació del correu electrònic per la convivència	1r trimestre Curs 2018/2019
Confecció i buidatge de resultats d'enquestes adreçades a tots els sectors	1r trimestre Curs 2018/2019
Establiment i difusió entre la comunitat educativa dels canals de comunicació	1r trimestre Curs 2018/2019

1.4. INTERVENCIÓ

1.4.1. Estratègies de suport a la víctima i a l'assetjador.

Per tal de proporcionar suport a la víctima de situacions d'assetjament i a l'assetjador, utilitzarem les eines i documents que proporcionen tant el propi programa com el Departament d'Ensenyament (Annex)

1.4.2. Dinàmiques d'intervenció grupal

1.4.2.1. Equips X la convivència

Pel que fa als equip X la convivència es formaran seguint la proposta que es fa des del mateix programa. La seva composició i les seves funcions s'adequaran al mateix.

1.4.2.2. Equip de referència

L'equip de referència es reunirà setmanalment, de forma ordinària, per fer un seguiment de la convivència al centre o, de forma extraordinària, sempre que les circumstàncies ho requereixin.

Donat que el nostre projecte contempla un treball global de centre (des de P3 fins a 6è), la seva composició serà:

- Tutor/a de Cicle Superior
- Tutor/a de Cicle Mitjà
- Tutor/a de Cicle Inicial
- Tutor/a d'Educació Infantil
- Membre del personal PAS
- Mare o pare d'un alumne/a del centre
- Membre de l'equip directiu

Excepcionalment, si la situació ho demana, es podrà convidar a les reunions d'equip alguna altra persona.

1.4.2.3. Altres dinàmiques

Ens proposem també portar endavant dinàmiques o activitats compartides entre els alumnes dels diversos cicles. No tant una tutoria o acompanyament dels alumnes més grans cap als més petits, sinó la creació d'espais, activitats o situacions que els portin a compartir les seves idees, emocions, propostes...

1.4.3. Suport de professionals especialitzats (EAP, orientadors...).

En casos greus, i quan les eines de les quals disposem al centre es mostrin insuficients, es demanarà la intervenció i assessorament del professionals de l'EAP (**Annex**)

6. PREVISIÓ DE L'AVALUACIÓ FINAL

Durant el mes de juny del curs 2018/2019 es revisaran els indicadors assenyalats a l'apartat 3 per tal de fer-ne una avaluació.

Aquesta avaluació es farà amb els instruments que es detallen al mateix apartat, i serà de tipus qualitatiu o quantitatiu.

Els resultats d'aquest procés quedaran recollits a la memòria avaluativa del projecte.

7. ANNEXOS

ANNEX 1. RECURSOS

- TIPUS D'ASSETJAMENT ENTRE IGUALS
http://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/assetjament_iguals/documents/tipus-assetjament.pdf
- DEU PUNTS PER CONÈIXER MILLOR L'ASSETJAMENT
http://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/assetjament_iguals/documents/deu-punts-per-coneixer-millor-assetjament.pdf
- TIPUS DE CIBERASSETJAMENT
http://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/ciberassetjament_iguals/documents/tipus-ciberassetjament.pdf
- INDICADORS DE CONEIXEMENT O SOSPITA D'UNA SITUACIÓ D'ASSETJAMENT (ALUMNE ASSETJAT)
http://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/assetjament_iguals/documents/indicadors.pdf
- COMPILACIÓ D'INFORMACIÓ
http://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/assetjament_iguals/documents/compilacio-informacio.pdf
- ENTREVISTA A L'ALUMNAT IMPLICAT
http://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/assetjament_iguals/documents/entrevista-alumnat-implicat.pdf
- ENTREVISTA AL GRUP D'OBSERVADORS
http://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/assetjament_iguals/documents/entrevista-grup-observadors.pdf
- ENTREVISTA A LES FAMÍLIES
http://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/assetjament_iguals/documents/entrevista-a-les-families.pdf
- QÜESTIONARI PER AVALUAR L'ASSERTIVITAT (6-9 anys)
<http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0083/c75d2d2e-ed44-4faa-b980-73b517b428a9/assertivitat1.pdf>
- QÜESTIONARI PER AVALUAR L'ASSERTIVITAT (10-11 anys)
<http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0022/7e7992ad-279e-4f41-9e54-499990139850/assertivitat2.pdf>
- ENQUESTA PER A LA DETECCIÓ DE SITUACIONS D'ASSETJAMENT. PASSA A LA NOSTRA CLASE?
<http://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/aquiproubullying/documents/Passa-a-la-nostra-classe.pdf>

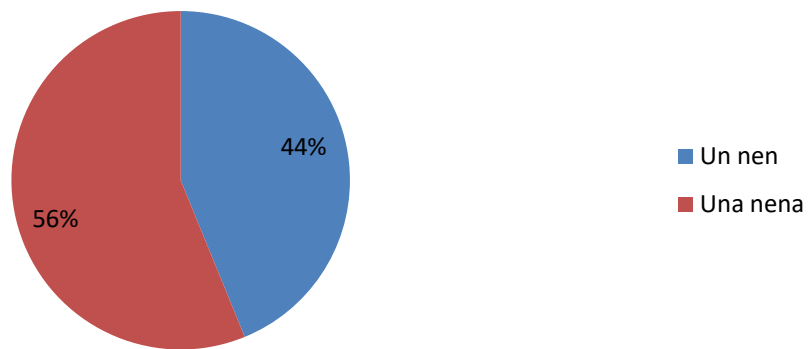
- PRÀCTIQUES RESTAURATIVES. CERCLES DE DIÀLEG
<http://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/documents/protocols-conflictes-greus/cercles-de-dialeg.pdf>
- MAPA DEL CURCUIST DELS EQUIPS X LA CONVIVÈNCIA
<http://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/aquiproubullying/equips/documents/mapa-circuit-dels-Equips-per-la-Convivencia.pdf>
- CONFEGIR UN MAPA DE SEGURETAT
https://docs.google.com/document/d/1KZ5fOrWujtd6bQvvXvfWaS-1oFXZUULQ2_OtBDkhIc/edit?usp=sharing
- FITXA DE REFLEXIÓ SOBRE CONDUCTES I COMPORTAMENTS DISCRIMINATORIS
http://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/assetjament_iguals/documents/reflexio-comportaments-conductes.pdf
- PREVENCIÓ ASSETJAMENT. GUIA PER A LES FAMÍLIES
http://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/assetjament_iguals/documents/guia-per-a-les-families-assetjament.pdf
- REGISTRE I SEGUIMENT DE CASOS D'ASSETJAMENT
http://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/assetjament_iguals/documents/registre-i-seguiment.pdf

ANNEX 2
ASSETJAMENT ESCOLAR
Qüestionari per les famílies

1 -Sou pares de:

Un nen	39
Una nena	50

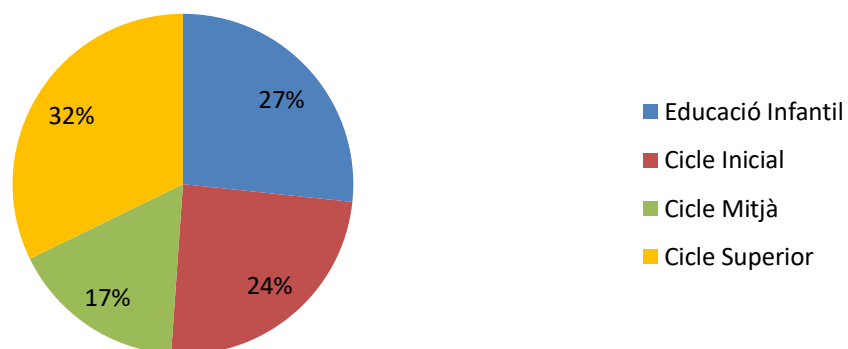
1- Sou pares de...

2- A quins cicles van els vostres fills/filles?

Educació Infantil	24
Cicle Inicial	22
Cicle Mitjà	15
Cicle Superior	29

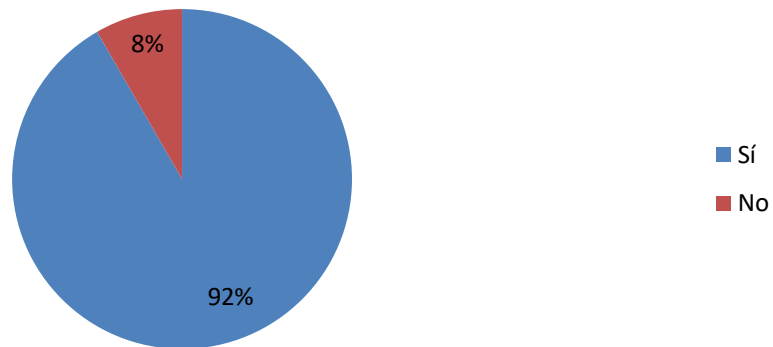
2- A quins cicles van els vostres fills/filles?

3- Sabeu què és l'assetjament escolar?

Sí	66
No	6

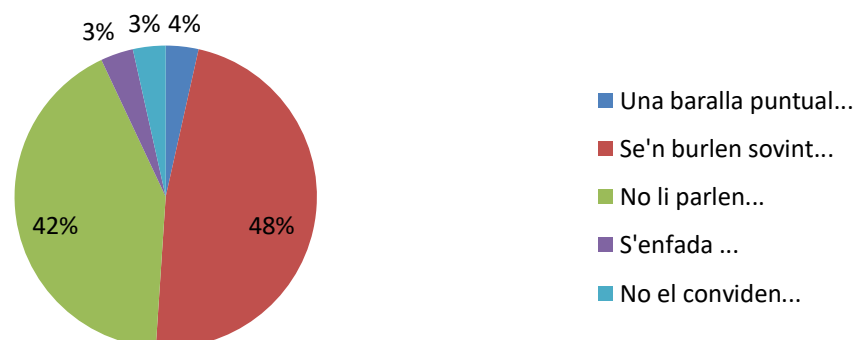
3- Sabeu què és l'assetjament escolar?

4- Quines d'aquestes situacions considereu que corresponen a una situació d'assetjament?

Una baralla puntual amb un company o companya	5
Se'n burlen sovint, li fan bromes desagradables, l'insulten	68
No li parlen, el deixen de banda, l'ignoren de forma reiterada	60
S'enfada amb un company o companya i aquest l'insulta	5
Un company o companya de classe no el convida al seu aniversari	5

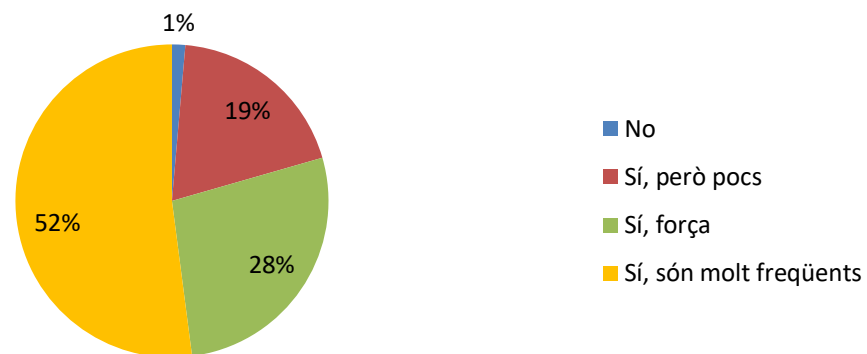
4- Quines d'aquestes situacions considereu que corresponen a una situació d'assetjament?

5- Penseu que a Catalunya hi ha alumnes que pateixen assetjament escolar?

No	1
Sí, però pocs	14
Sí, força	20
Sí, són molt freqüents	38

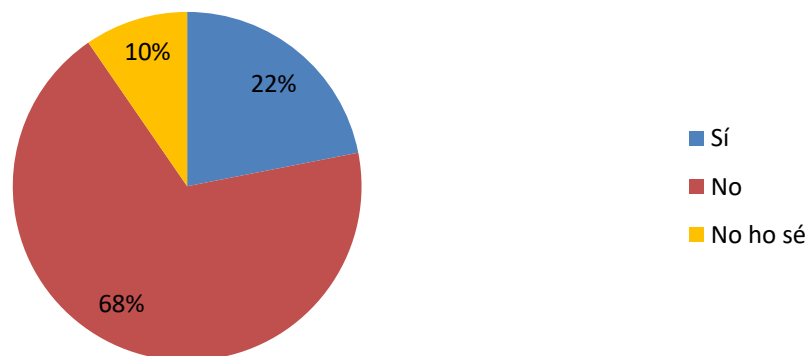
5- Penseu que a Catalunya hi h alumnes que pateixen assetjament escolar?

6- El teu fill/a ha patit assetjament a l'escola?

Sí	16
No	50
No ho sé	7

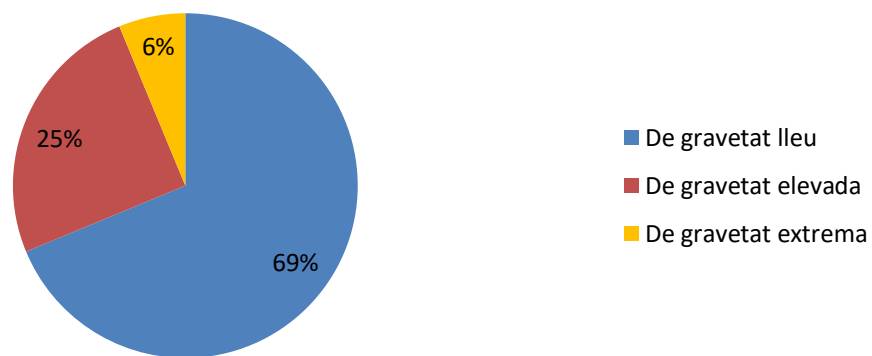
6- El teu fill/a ha patit assetjament a l'escola?

7- En cas que hagi estat així, consideres que l'assetjament ha estat...

De gravetat lleu	11
De gravetat elevada	4
De gravetat extrema	1

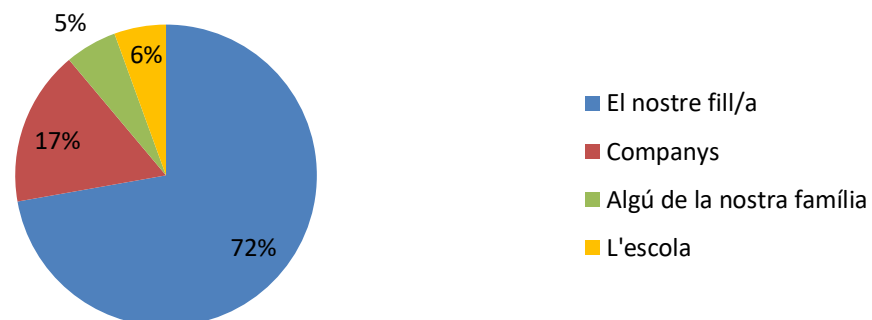
7- Consideres que l'assetjament ha estat...

8- Com heu detectat la situació? Ens ho ha explicat...

Ens ho ha explicat el nostre fill/a	13
Ens ho han explicat companys de classe o familiars de companys	3
Ens ho ha explicat algú de la nostra família	1
Ens ho ha comunicat l'escola	1

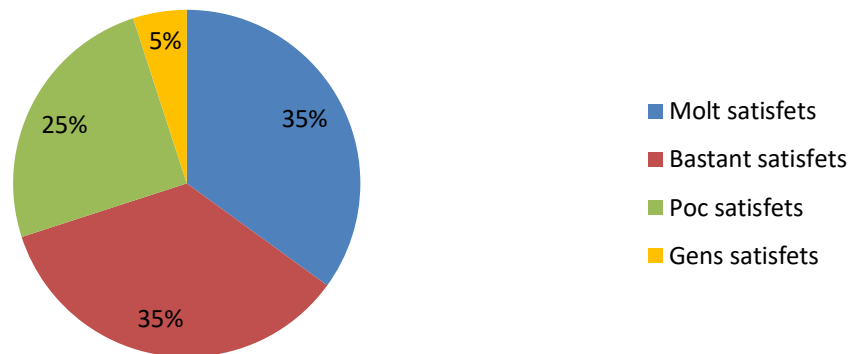
8- Com heu detectat la situació? Ens ho ha explicat...

9- Esteu satisfets amb la resposta de l'escola?

Molt satisfets	7
Bastant satisfets	7
Poc satisfets	5
Gens satisfets	1

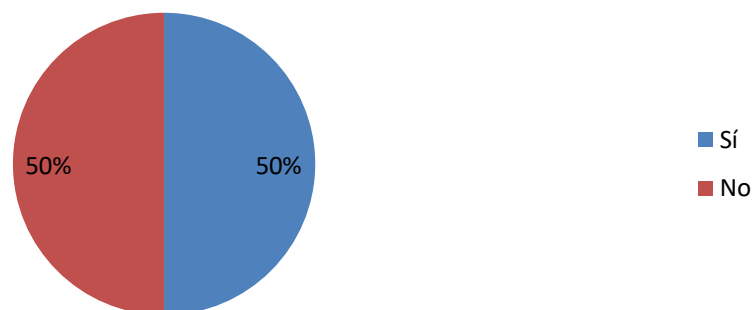
9- Esteu satisfets amb la resposta de l'escola?

10- Sabeu si l'escola disposa d'un programa de prevenció d'assetjament?

Sí	36
No	36

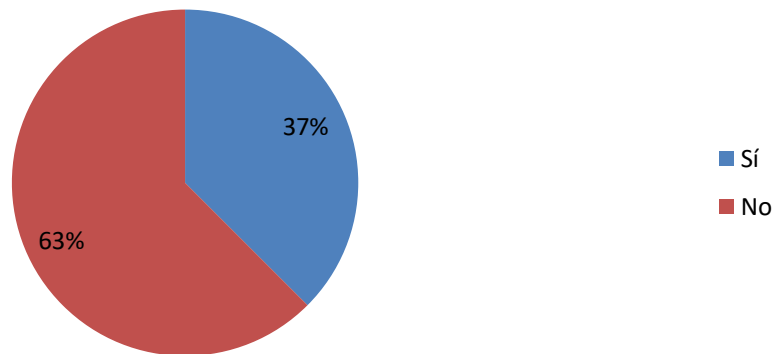
10- Sabeu si l'escola disposa d'un programa de prevenció d'assetjament?

11- Us ha ofert l'escola recursos o assessorament?

Sí	6
No	10

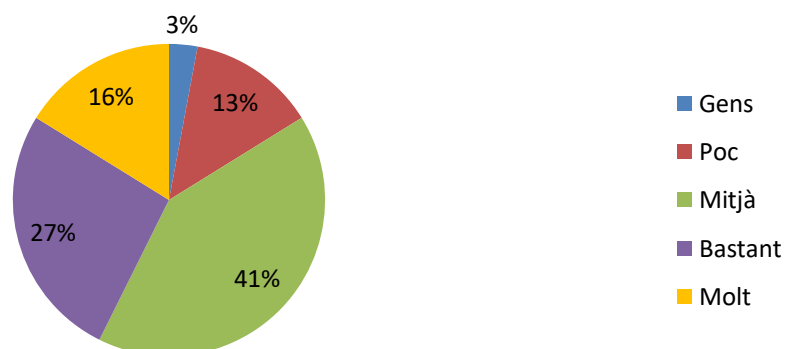
11- Us ha ofert l'escola recursos o assessorament?

12- Quin és el grau de preparació de l'escola per donar resposta a aquestes situacions?

Gens	2
Poc	9
Mitjà	28
Bastant	18
Molt	11

12- Quin és el grau de preparació de l'escola per donar resposta a aquestes situacions?

ANNEX 3
QÜESTIONARI DE PERCEPCIÓ D'ASSETJAMENT ESCOLAR
Qüestionari alumnes

1. Com estàs amb els companys i les companyes de l'escola?

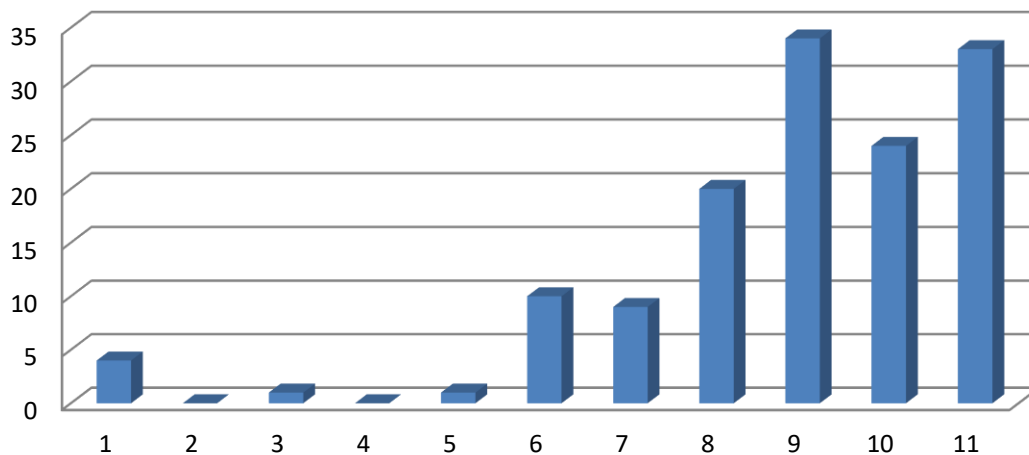
0- M'hi trobo molt malament

10- M'hi trobo molt bé

1- Com estàs amb els companys i companyes de l'escola?

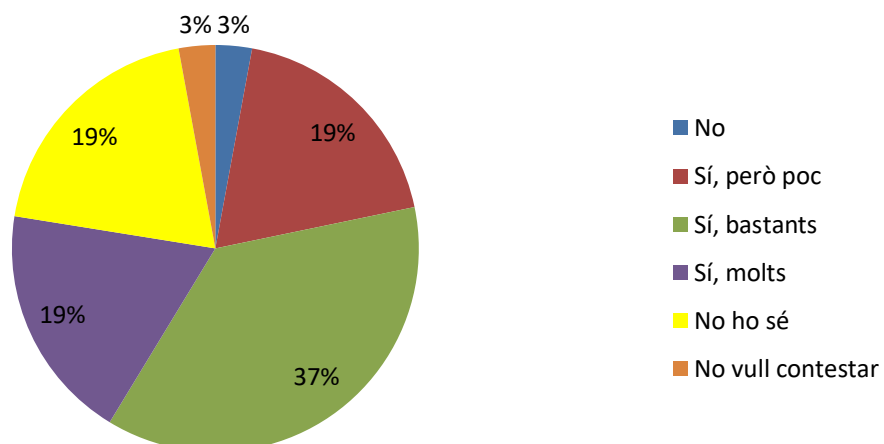
0-M'hi trobo molt malament

10-M'hi trobo molt bé

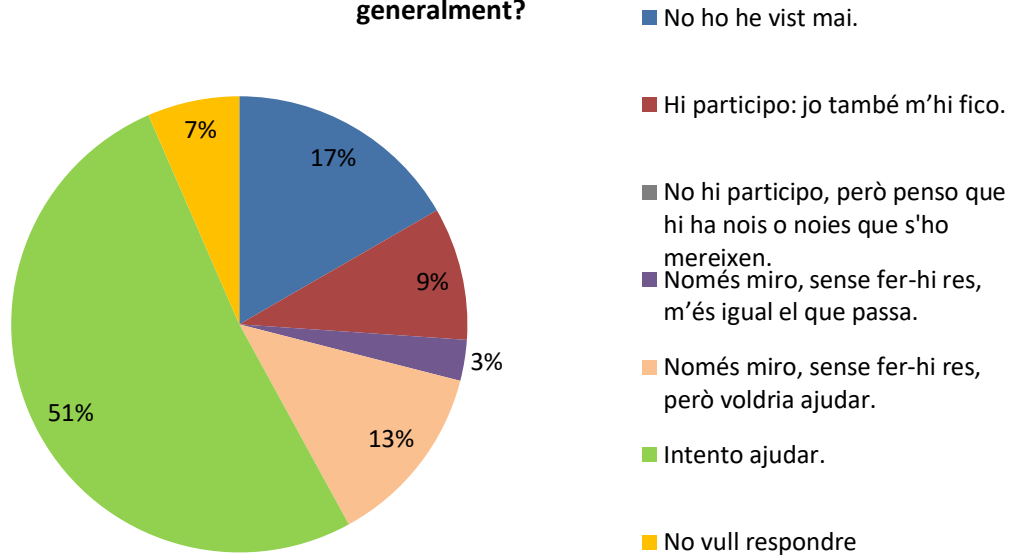
2. Tu creus que hi ha alumnes maltractats a les escoles de Catalunya?

2- Tu creus que hi ha alumnes maltractats a les escoles de Catalunya?

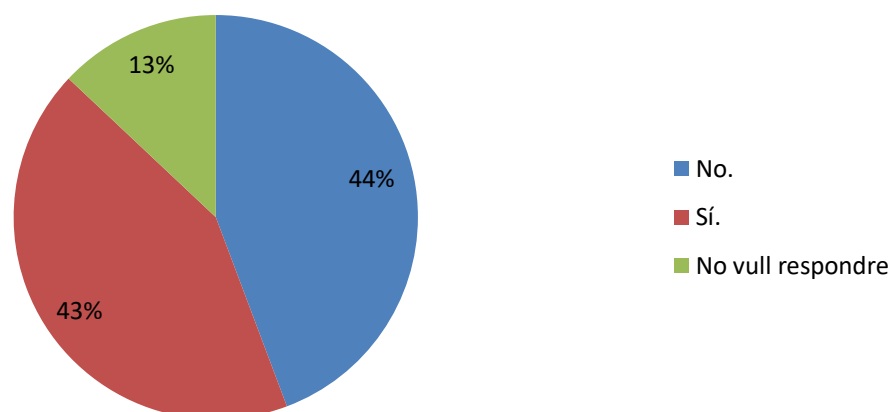
3. Quan veus que maltracten algun nen o nena de l'escola on vas, tu què fas?

3- Quan veus que maltracten algun nen o nena de l'escola on vas, tu què fas generalment?

4. Creus que hi ha nois o noies maltractats a la teva classe?

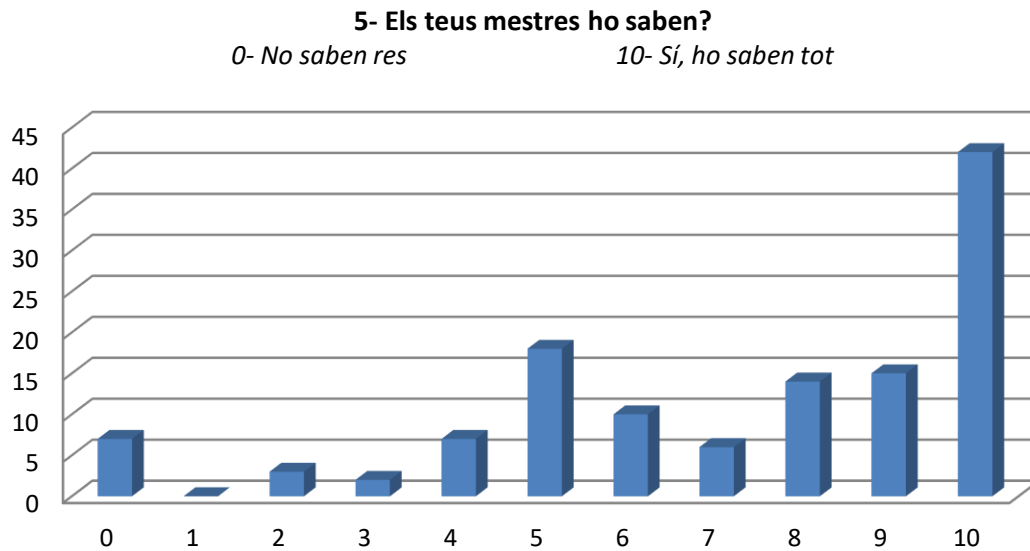
4- Creus que hi ha nens o nenes maltractats a la teva classe?

5. Els teus mestres ho saben?

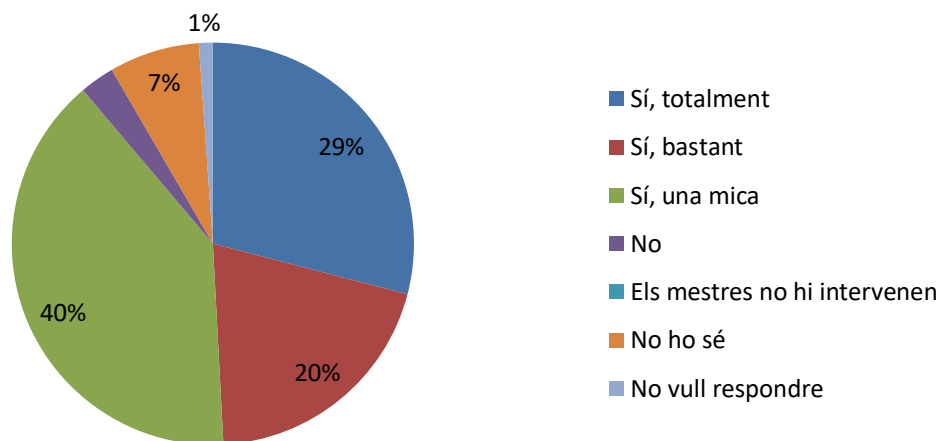
0- No saben res del que passa

10- Sí, saben tot el que passa

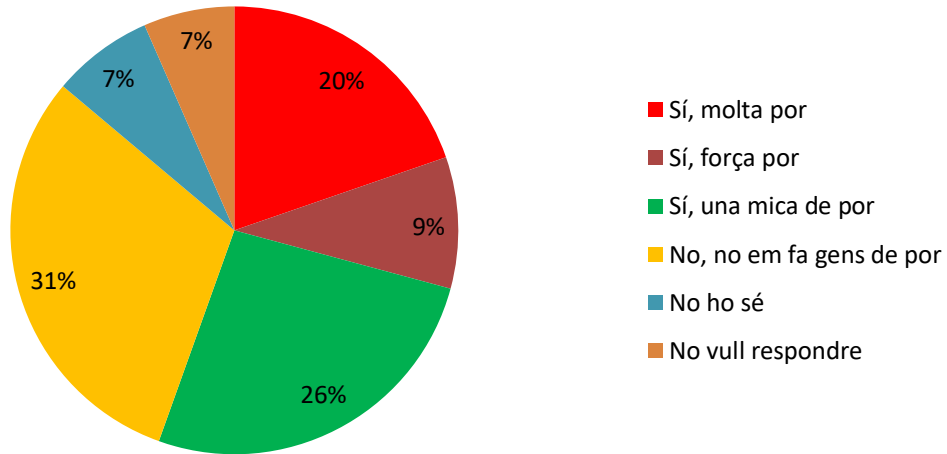
6. La intervenció dels mestres evita els maltractaments?

6- La intervenció del mestres evita el maltractament?

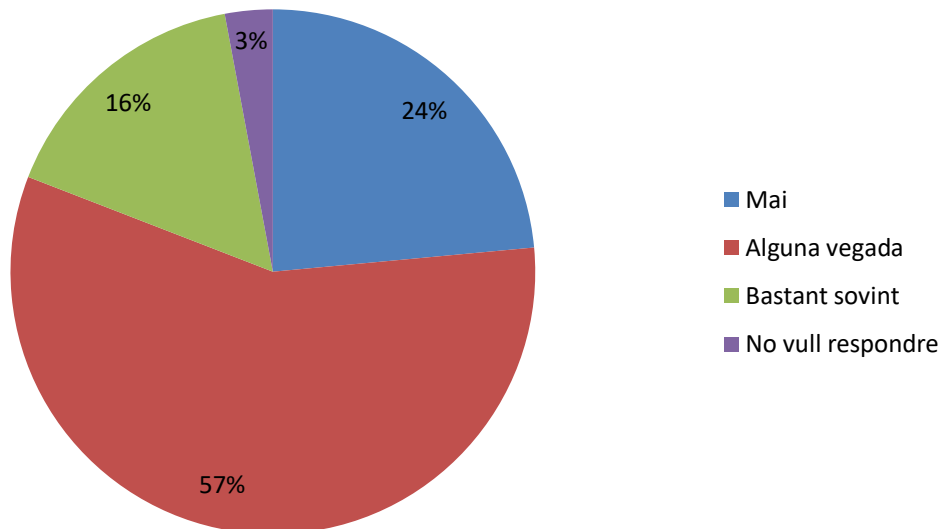
7. I a tu, et fa por que altres nois o noies de l'escola on estudies et maltractin?

7- Et fa por que els nens o nenes de l'escola et maltractin?

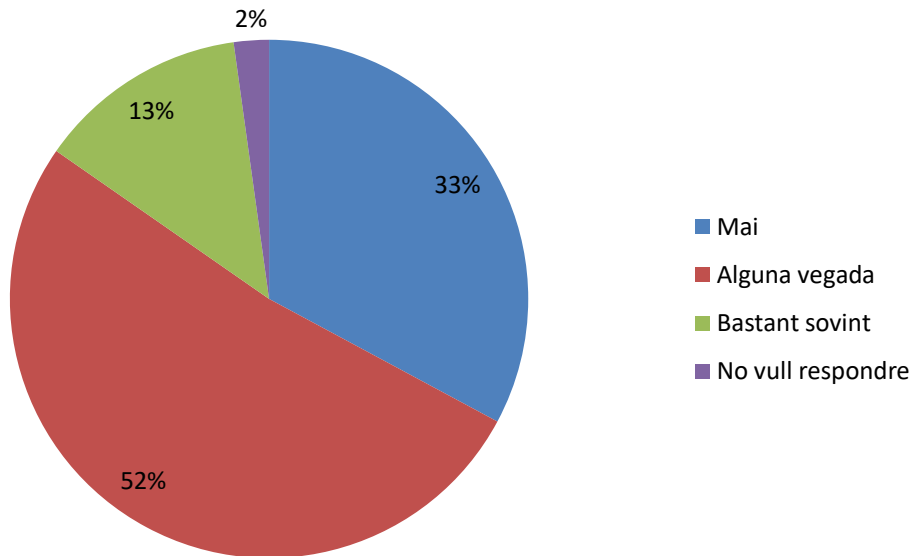
8. S'han burlat de tu o t'han insultat?

8- S'han burlat de tu o t'han insultat?

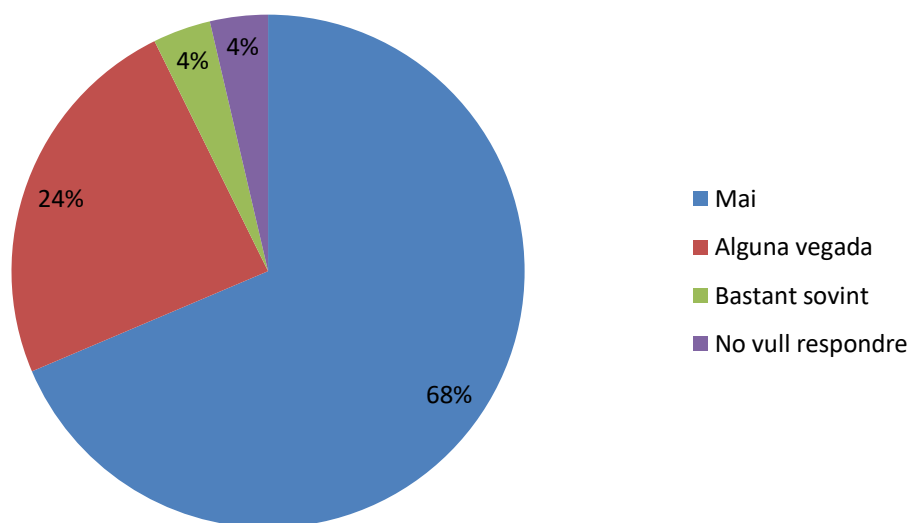
9. T'han deixat de banda o t'han ignorat completament, no t'han tingut en compte?

9- T'ha deixat de banda o t'han ignorat completament?

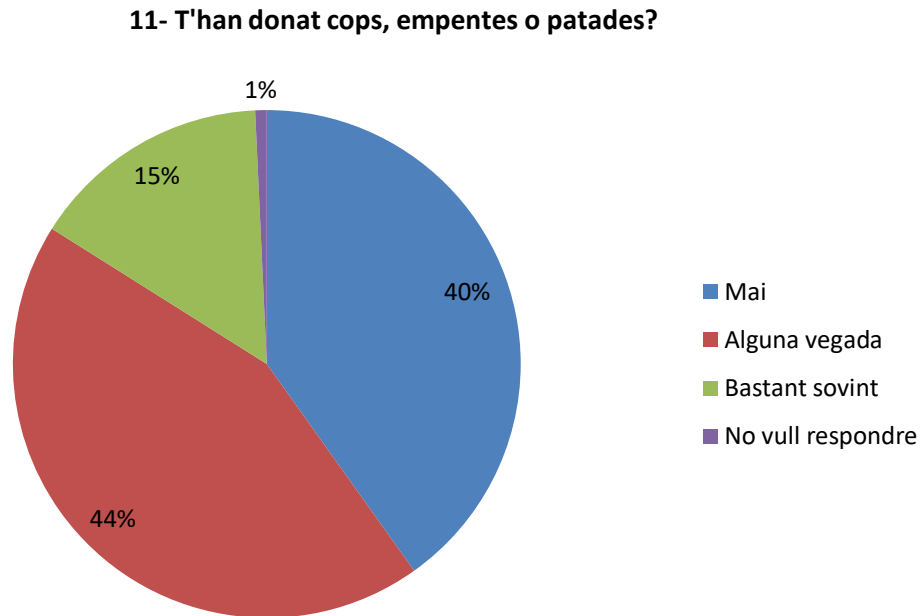

10. T'han agafat o t'han fet malbé coses?

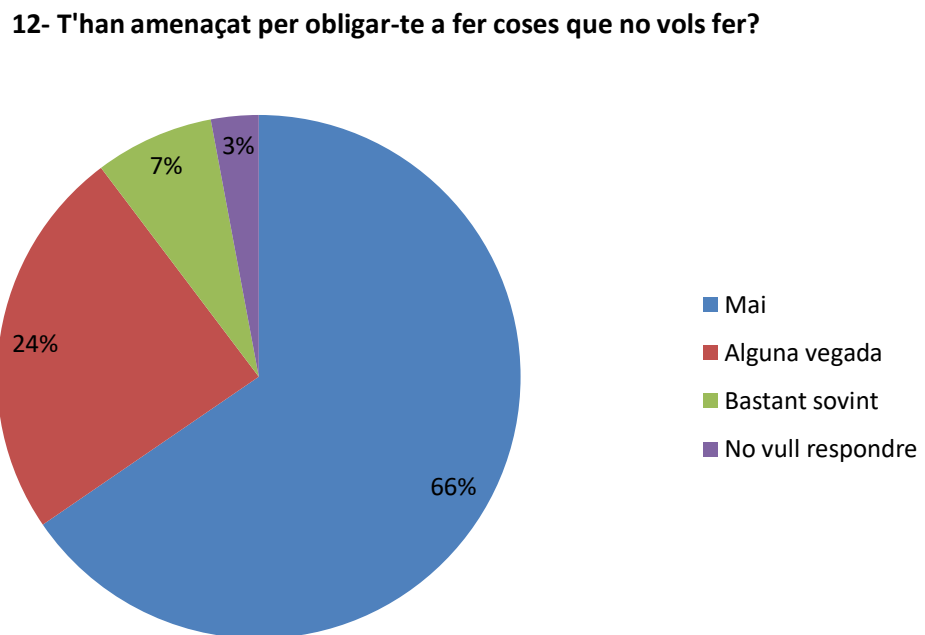
10- T'han agafat o t'han fet malbé coses?

11. T'han donat cops, empentes i/o patades?

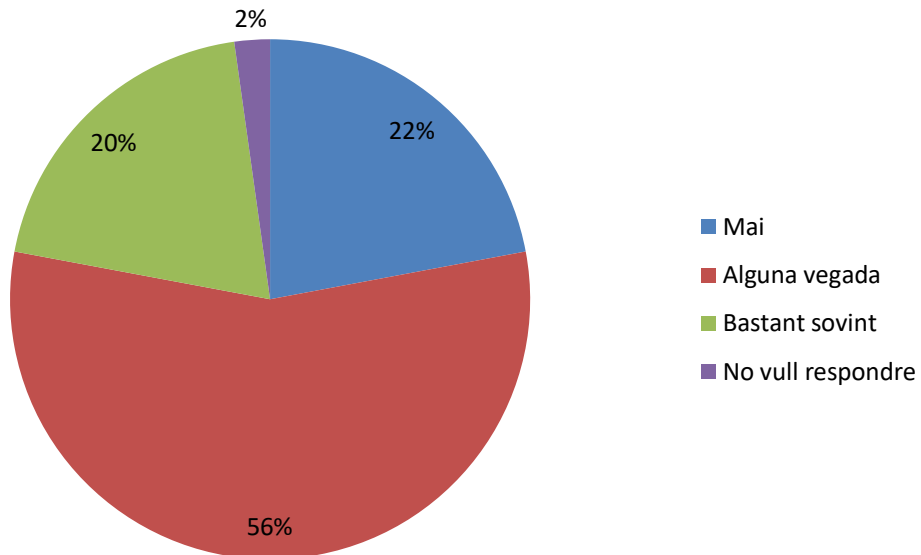

12. T'han amenaçat per obligar-te a fer coses que no vols fer?

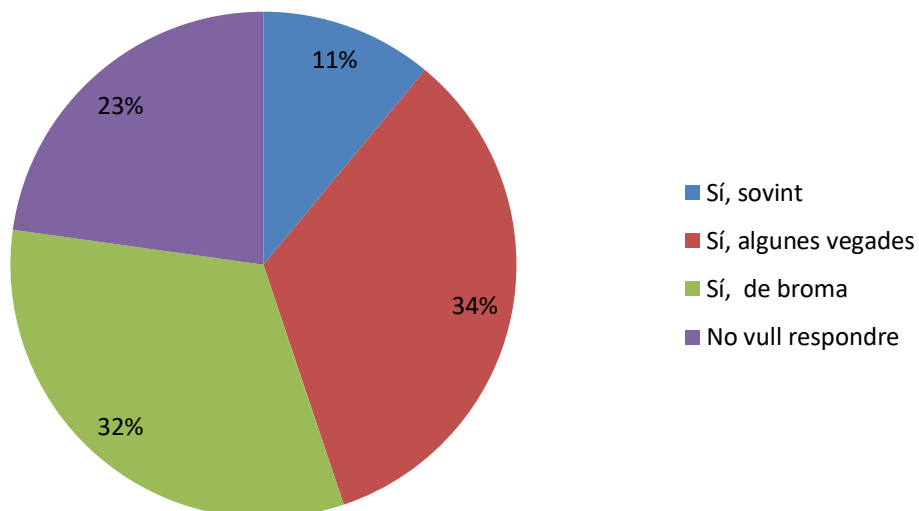
13. T'han molestat amb comentaris o gestos?

13- T'han molestat amb comentaris o gestos?

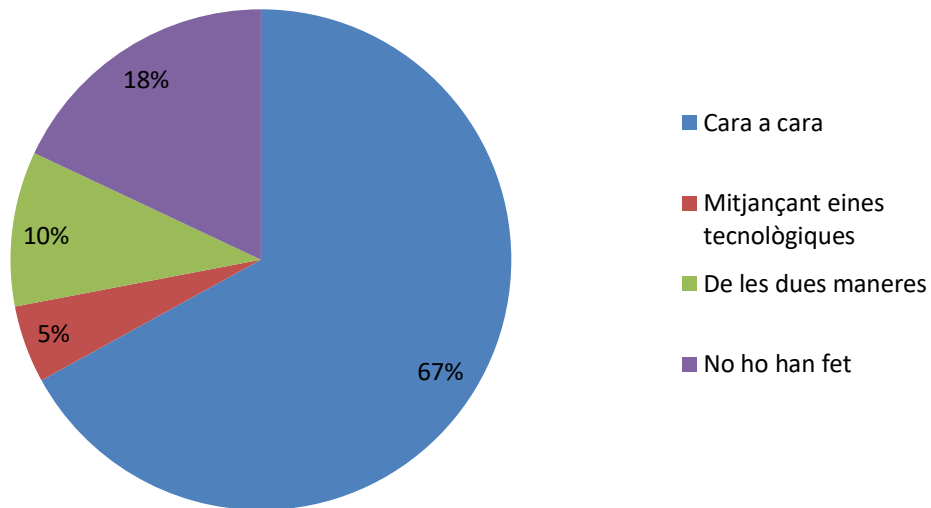
14. En els darrers mesos, alguns nois o noies de l'escola s'han ficat sovint amb tu per molestar-te?

14- Ens els darrers mesos s'han ficat sovint amb tu?

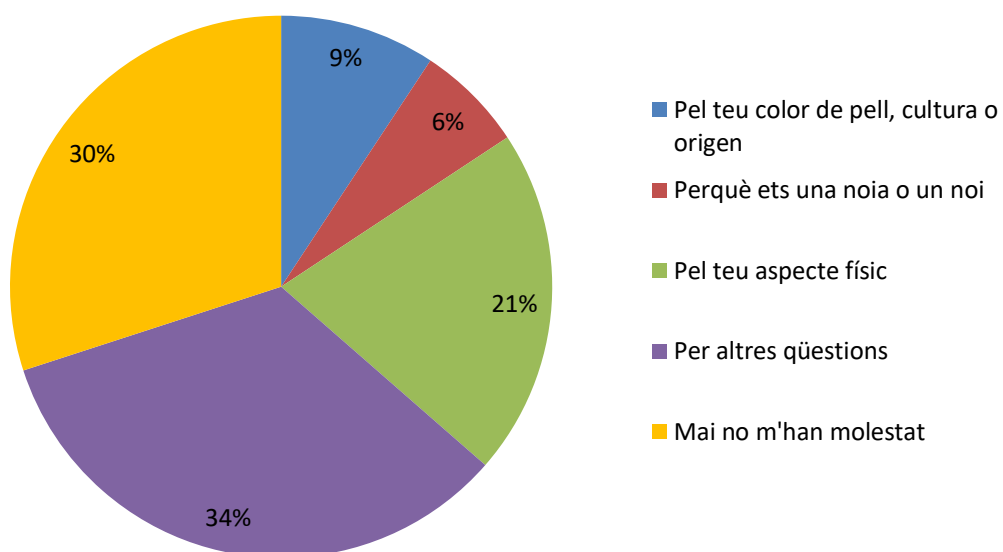
15. Si s'han ficat sovint amb tu, indica com ho han fet.

15- Com ho han fet?

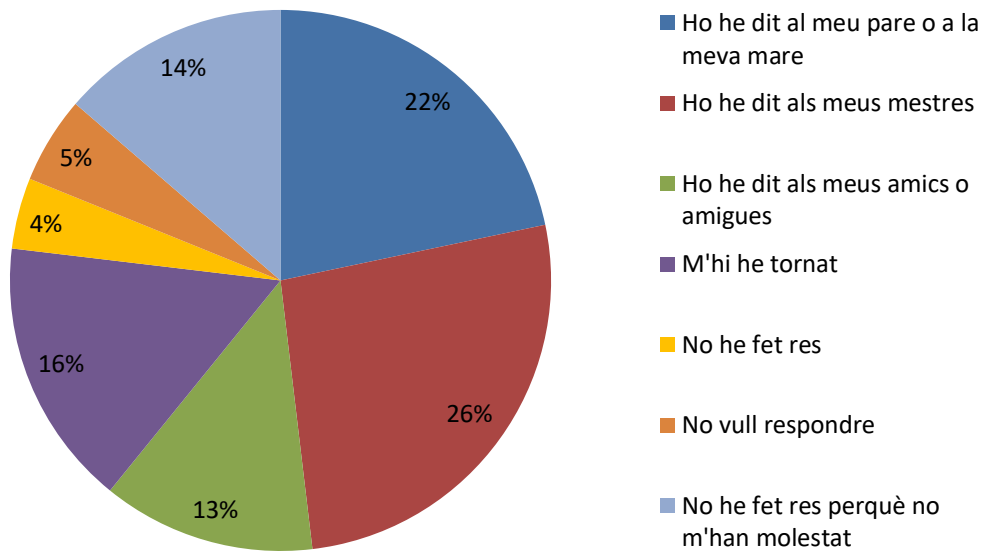
16. Quan s'han ficat amb tu ha estat per...

16- Quan s'han ficat amb tu, ha estat per...

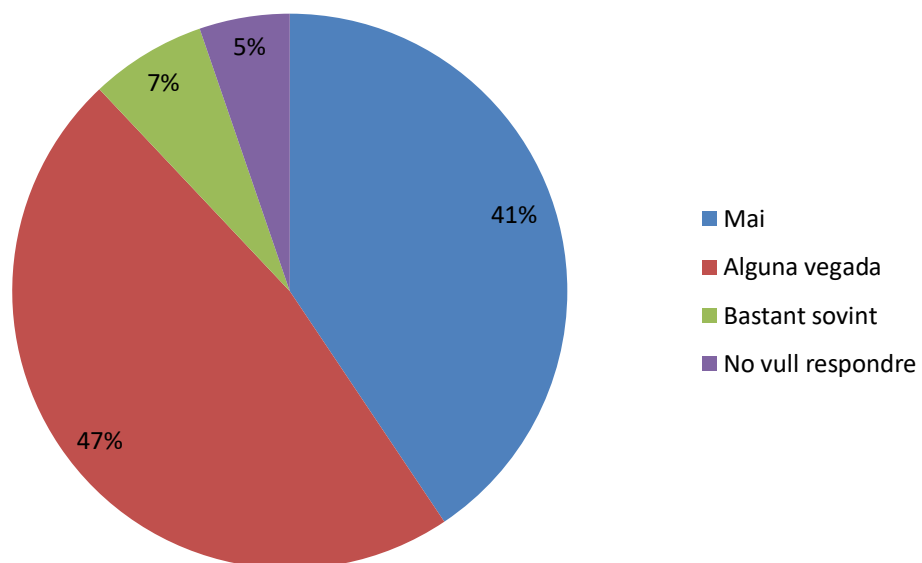
17. I tu, què has fet quan s'han ficat amb tu?

17- I tu, què has fet?

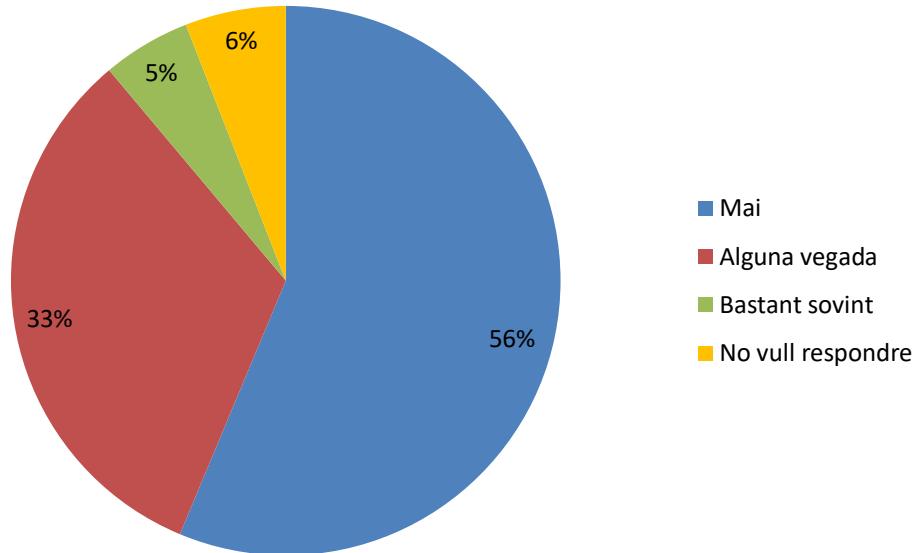
18. Te n'has burlat o els has insultat?

18- Te n'has burlat o els has insultat?

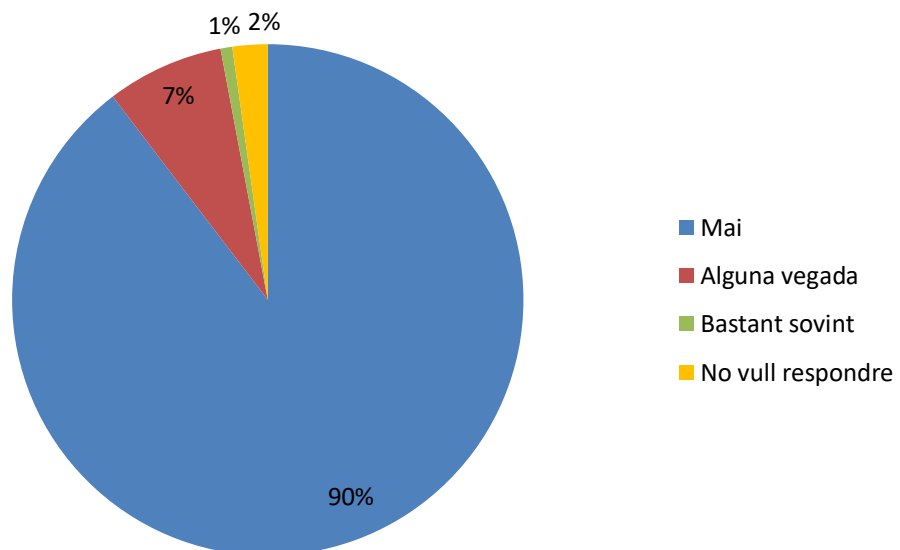
19. Els has deixat de banda, els has ignorat completament?

19- Els has deixat de banda, els has ignorat completament?

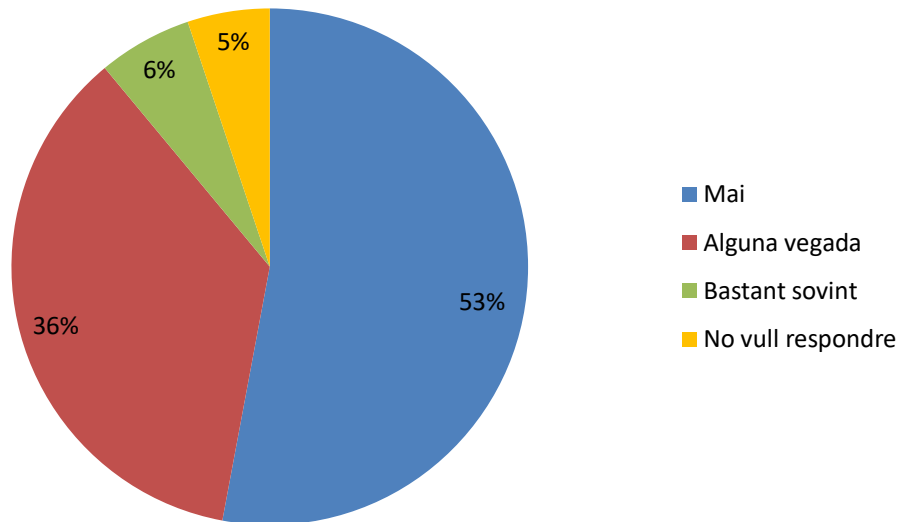
20. Has agafat o has fet malbé coses seves?

20- Has agafat o has fet malbé coses seves?

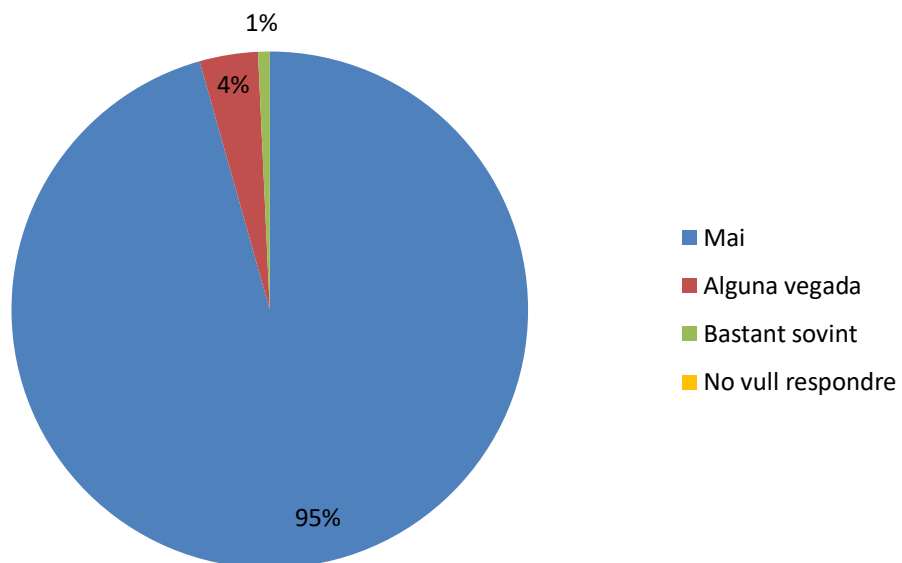
21. Els has donat cops, empentes i/o patades?

21- Els has donat cop, empentes o patades?

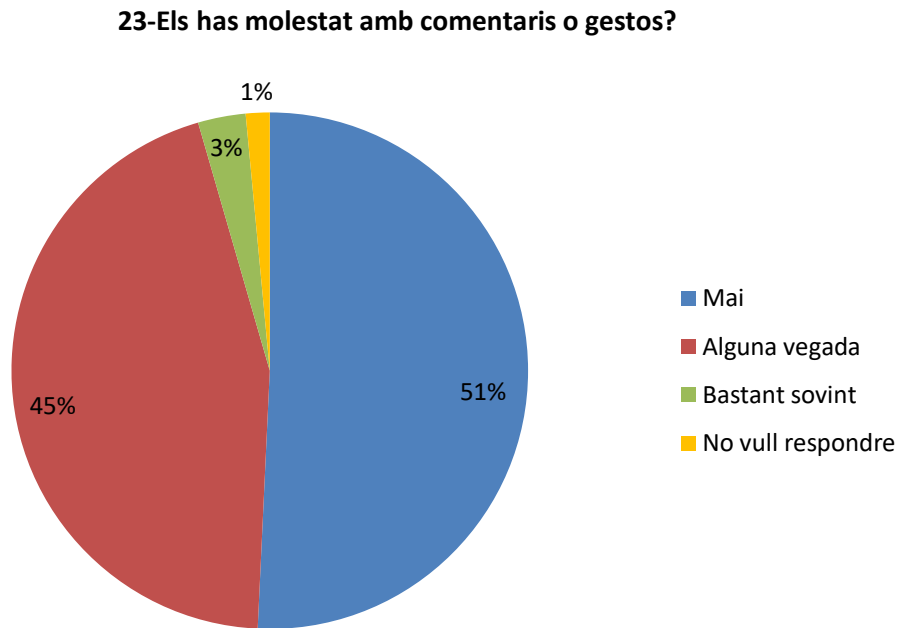

22. Els has amenaçat per obligar-los a fer coses que no volien fer?

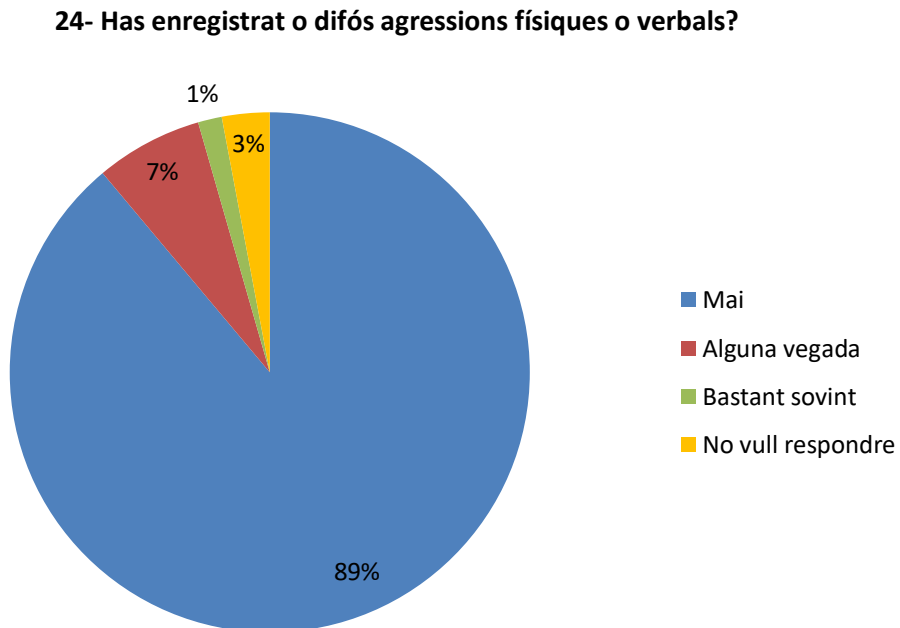
22- Els has amenaçat per obligar-los a fer coses que no volien fer?

23. Els has molestat amb comentaris o gestos?

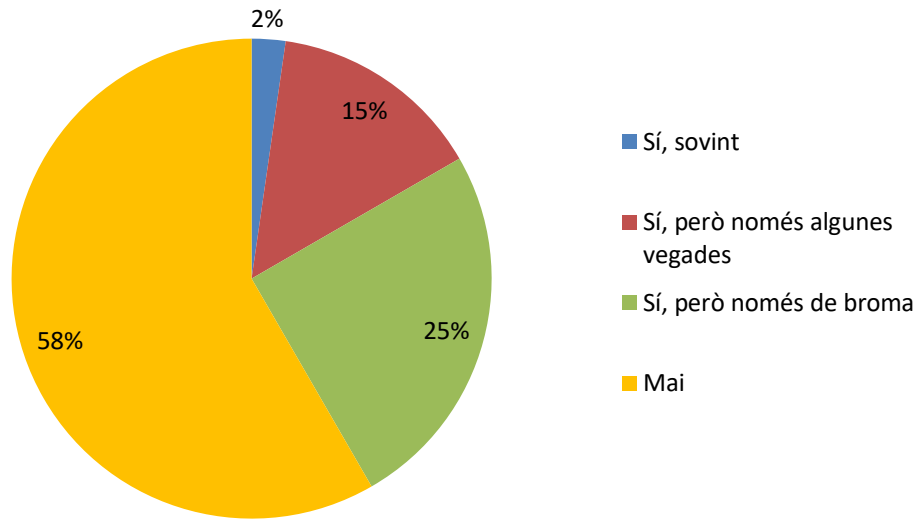

24. Has enregistrat o difós agressions físiques o verbals per divertir-te?

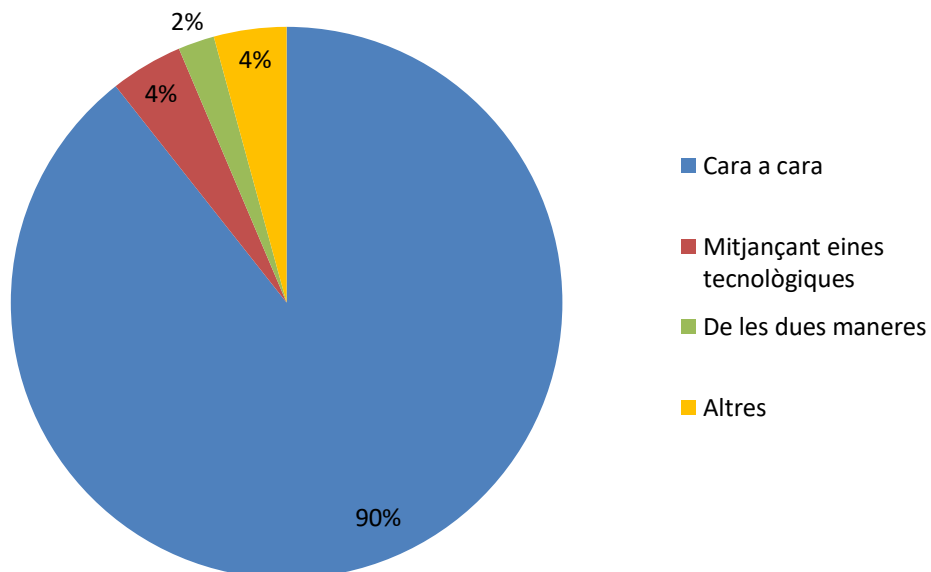
25. Durant els darrers mesos t'has ficat sovint amb altres nois o noies de l'escola per molestar-los?

25- Ens els darrers mesos t'has ficat amb nens o nenes de l'escola per molestra-los?

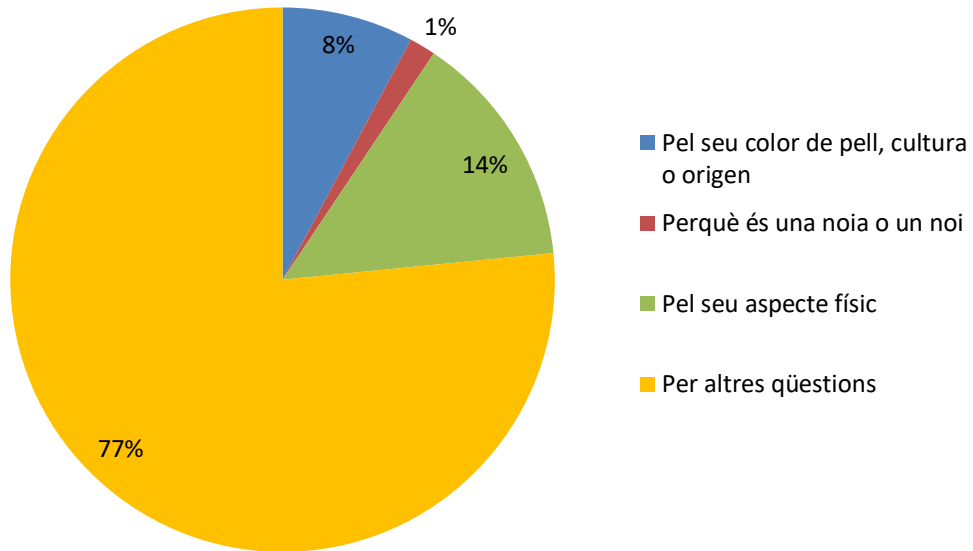
26. Si t'has ficat sovint amb nois o noies de l'escola, com ho has fet?

26- Com ho has fet?

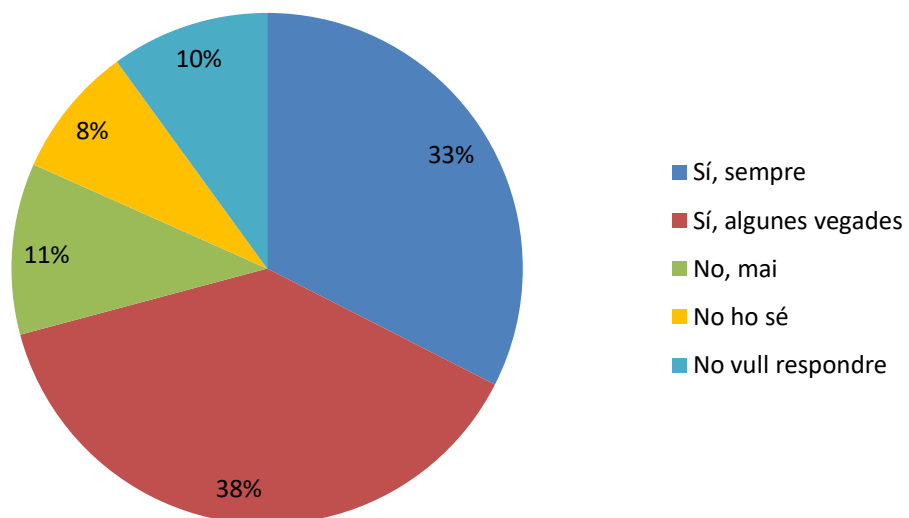
27. Quan t'has ficat amb altres nois o noies ha estat per:

27- Quan t'has ficat amb nens o nenes ha estat per...

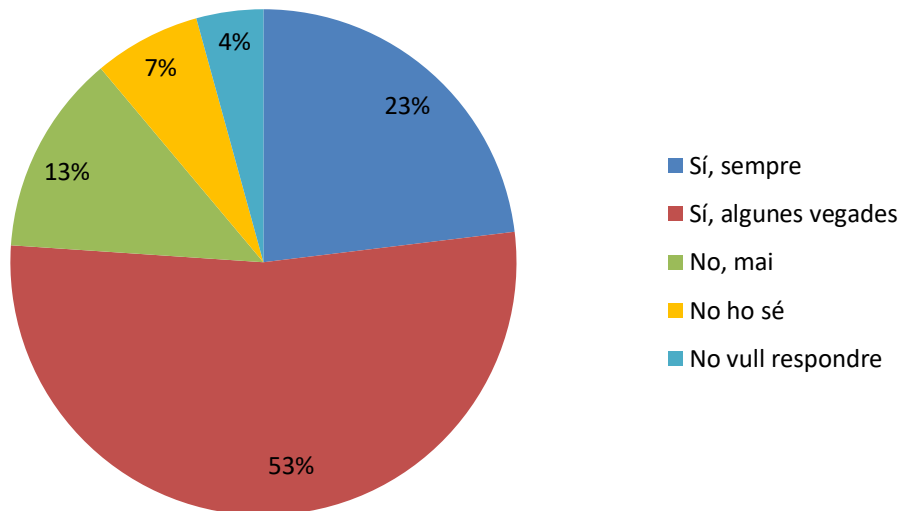
28. Has explicat als teus pares aquests fets?

28- Has explicat als pares aquests fets?

29. Has comunicat aquests fets als teus mestres?

29- Ho has explicat als mestres?

30. Has explicat aquests fets als companys o companyes de l'escola on estudies?

30- Ho has explicat als companys o companyes?

